

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 glđ., za pol leta 2 glđ., za četrt leta 1 glđ.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Ljubezen.

Ljubezen, to je čuden čut,
Ki se prikrade nam v srcé,
Radostnih tému — dá minút,
Brezmejno ónemu gorjé! . . .
Človeka ni na svetu vsem,
Ki nje bi vstávljal se močém;
Kaj torej se čudila boš,
Da tudi jaz, občútni mož
V ljubezni zdaj za Té gorím,
Po Tébi vedno hrepenim? . . .

Kdo mogel zábiti bi, kdo,
Kdaj lepo-vzraslo to teló.
Kdo nečútljív, ki kratek čas
V prekrásni zrl Ti je obráz? . . .
Zatórej, dèkle prelepó,
Usliši tó-le mi prošnjó:
Poljúb mi dajaj na poljúb,
Naj pijem z ust Ti sladki strup,
V okó nebeško naj Ti zrém,
Na prsih Ti ljubezni mrém! . . .

Tehomíl.

V koši v Pariz.

Spisal Vinko Lapajne.

Innsbruck, ali kakor se je izrazil Anžé: In špuk, leži na vrhu Tirolske. Mej drugimi kostmi, ki se dobe v Inomostu, so tudi kosti Andreja Hoferja, Haspingerja in Speckbacherja. Po Speckbacherji imenujejo se svetovnoznaní Tirolski Speckknödeln. Mesto je jako bogato. Na strehi gradu, kojega je zidal Friderik „s prazno mošnjo“, je za 300.000 glđ. zlata. Pozlatil pa je streho le radi tega, da bi pokazal, da nema tako prazne mošnje.

„Ježeš! ko bi bilo to zlato moje!“ oglasil se je Anže. — „Kaj pa bi storil ž njim?“

„Zapil bi ga!“ — „Tvoja sreča, da so to le brumne želje.“

Tirolska je zeló bogata — kamenja. Tam sva dobila prvo trto, toda vino ni dobro, ker raste na preveč kamenitih tleh. Ko sem bil pokusil prvič vino, sem kar o kamenel. Tudi Speckknödelni ležali so mi kakor kamen v želodci. Ko sva se nagledala v Inomostu Tirolske, korakala sva nizdolu pod vznožje njeno in prišla v Bregenco.

Bregenca dobila je neki ime od slovenskega breg in to zato, ker leži le tri ure od brega Konstanskega jezera. Iz Bregenca šla sva zopet vkreber proti Lindavi.

Lindava leži na bregu Koustanskega jezera, koje pa nazivljejo Nemci „das deutsche Meer“.

„Saperlot!“ dejal je Anže, ko je zagledal jezero, „to je pa velika mlaka.“ — Podučil sem ga, da to ni mlaka, ampak morje — nemško morje.

„Anžé, to morje delalo nama bode ovire. Do sedaj potovala sva v koši, toda tu ne vem kako bo šlo.“

Dolgo se je praskal Anžé za ušesi, slednjič pa vender vskliknil: „Jo že imam, jo že imam!“ — „Kaj imaš?“ — „Veste gospod“, dejal je, „da prideva v koši čez morje.“ — „Kako neki?“

„Tako vidite.“ In slekel se je Anžé, skočil v vodo, postavil koš na hrbet svoj in zaklical: „Le stopite v koš in bodite mirni, jaz pa bodem plaval z Vami čez morje. Res je šlo izvrstno na ta način; Anže je kaj dobro plaval z menoj na hrbti.“

Toda kakor sem imel takoj prvi dan smolo z vodo, ko me je bil Anžé prekopicnil Vrh Cev v vodo, tako tudi tukaj. Ko je Anžé preplaval polovico jezera, prišla sva do velike ovire: debela vrv preprečila nama je pot; napeta je bila od jednega brega do drugega in kakor sem poizvedel pozneje, v ta namen, da deli Švico od Tirolske. Anžé je bil kmalu zopet pravo „pogruntal“.

toda v mojo nesrečo. Mislil si je: čez ne morem plavati, bodem pa plaval pod vrvjo. In „potunkal“ se je pod vodo s košem in njegovo vsebino in prišel na drugi strani vrvi na površje. Bil sem ves divji. Ne-le, da sem bil ves moker, moral sem tudi vodo piti, koje nesem pokusil prej v svojem življenji. V kazen nategoval sem ostalo pot Anžetovi ušesi, da je tulil kakor volk. Dospel v Konstanco, odložil me je in plaval nazaj s praznim košem po obleko svojo, s kjo je kmalu prišel nazaj.

Pravil sem mu, da smo v Švici in o njenej lepoti. „Mogoče, da je lepa, dejal je Anžé, toda do sedaj mi ni jako ugajala.“

„In zakaj ne?“ — „Zato, ker vleče.“ — „Kako v Švici vleče?“

„Da, kakor hitro sem bil preplaval nesrečni z vrvjo prepreženi prostor, jelo je vleči za ušesi.“ „Le potolaži se Anžé, drugič bodeš rabil lahko ušesi za veslo.“

„Sicer sem pa vedel takoj, da smo v drugi deželi“, dejal je Anže, „kajti takoj je bila voda mlake, ali kakor pravite morja bolj mlačna.“

„Anžé,“ oglasil sem se, „ali si že videl kdaj kakšen slap?“ — „Dà, jedenkrat bil sem pri Savici.“ — „Slap Savice je res lep,“ odgovoril sem mu, „toda proti slapu. kojega ti bodem tu v obližji Konstanca pokazal, je le škropilnica.“

„In kje je ta slap?“ — „Takoj v obližji Konstanca — pri Schaffhausnu. Šla sva torej v Schaffhausen ogledat si slap. Od daleč že bobnela nama je na ušesi padajoča voda, toda ko stopiva pred slap, prestrašil se je Anžé takó, da je padel s košem in njegovo vsebino na hrbet. Tega mu nesem zameril tako, kajti smilil se mi je Anže — strašno se je bil ustrašil. „Vidiš Anže.“ dejal sem, „to je slap Rene. Iz slapa Rene dela se Rensko vino, radi tega je i vino tako močno. Ako te je vrgla že voda Rene, koliko bolj bi se prekopicnil po Renskem vinu.“

Ker sem vedel, da zna nekoliko nemški, prašal sem ga, kako bi on prestavil na čisto slovenščino „Schaffhausen“. „Ovčja štala!“ odrezal se je Anžé.

V Schaffhausenu okrepčala sva se pri „Schweizerhof“ in potem odrinila proti Curihu. Iz Schaffhausna gre se v Curih vkreber. Mej potjo naredil je Anžé dober dovtip. „Jaz pa vém,“ dejal je. „zakaj se pravi tej deželi Švica.“ — „No zakaj?“ — „Tukaj so velike gore, in ako hodi človek v hrib, mora se potiti in potiti pravi se v nemškem „schwitzen“. — „To pa že ni res Anžé,“ odvrnil sem. Tej deželi pravi se po nemški Schweiz in potiti se pravi schweizen, zapomni si to!“

V Curihu nastanila sva se v Grand Hotel. V gostilni prašal je natakár Anžeta, kako mu ugaja Švica. „No, la la,“ dejal je Anže, „viel schweizen!“

(Dalje prihodnjič)

Gospodičina Jela.

Ali mi je zagonetka
Gospodična Jela,
Vse na njej je po „žurnalu“,
Po modi je cela.

Samo, da je jej srce nije
Čisto nič po modi:
Poklanja j^a vedno — „starej“
. . . bogatej gospodi!

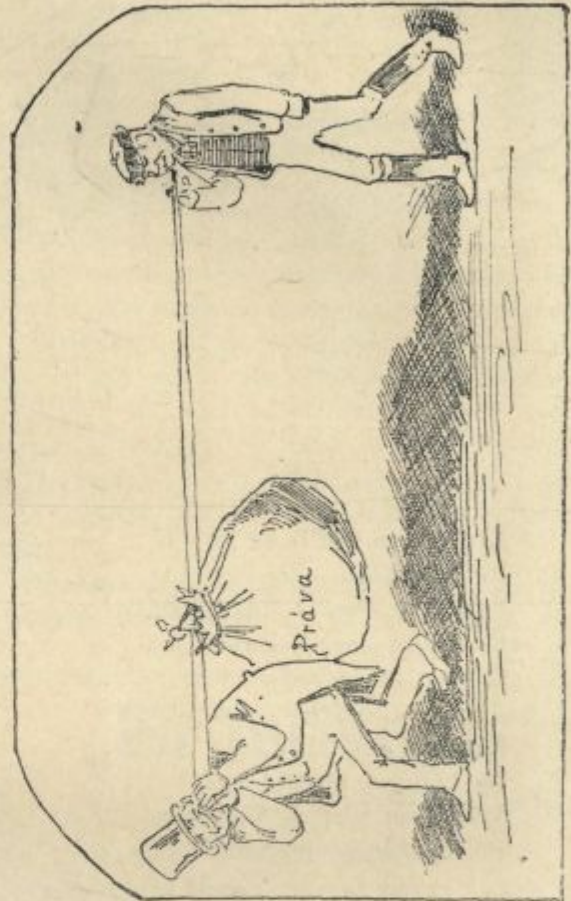
„Starmali“.

Koliko je zakon vreden.

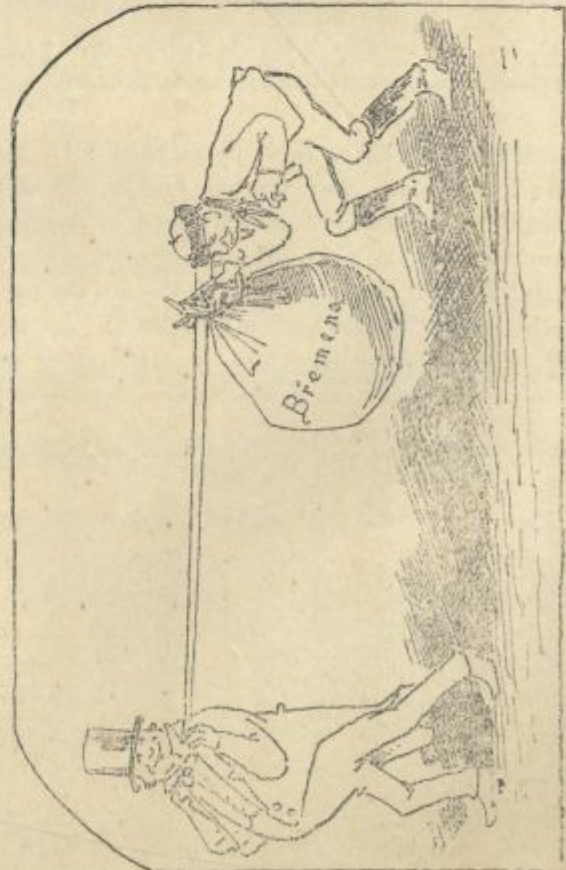
Ko so se na Ogerskem ustanovili novi zakoni tabaku, rekel je nek gospod nekemu židu:

„No sedaj je konec „gšeftu“. Novi zakon je priskočil vsem obešenjakom.“

„Res je, zakon je nov, a finančni stražniki so stari,“ odgovoril je Mojšeles Rauberson, star tihotapec tabaka. „Bič“.

Ta podoba kaže, da teža ni vedno na istej strani.

tu pa Nemci.

Tu mi težko nosimo —

Od goske do goske.

(Humoreska. Spisal Franjo.)

Nemec pravi: „Raum ist in der kleinsten Kammer
Für den größten Katzenjammer.“

To bi bilo že dobro, če bi bil maček zadovoljen s samim prostorom, ali ta živalica si pusti postreči!! Treba mu nuditi „kaj gorkega“ in pa dobre „pijačce“ — poprej nam ne da miru. Da, katerikrat niti to ne pomaga. Takó se nas loti, da je vse dobrikanje zaman, ter ga moramo prepustiti le času. Čas, pravijo, je najboljši zdravnik, on zaceli celó srčne bolečine, pa bi mačka ne!!

V prijazni N. gostilni (v trgu Ž.) praznil je novoimenovani doktor iuris Slavko Seliškar zaman kupico za kupico, maček se mu je trdo po robu postavljaj, češ, dolgo časa si me klical, sedaj pa ne grem kar tako z lepa. — „Proti mačku se še bogovi zaman bojujejo“ godrnjal je ta in jezno porinil prazno kupico krčmarju.

„Da da, gospod doktor, včeraj smo ga malo preveč,“ meni krčmar, „no pa to ni nič hudega. Še Noe, ki se je z Bogom pogovarjal, je barko vozil, pa bi je mi grešni ljudje ne! — Saj le jedenkrat živimo — in na onem sveti, pravi Štajerc, ni ga vina v kleti — kaj bomo tam? Kaj bomo mi krčmarji tam delali?“

„No, krčmarji si boste že znali pomagati. Če prav tam ni vina, ga boste pa naredili. Malo slame bode že dobiti tam in vode gotovo tudi. Čez slamo se spusti voda itd. — saj veste kaj ne, — in . . . : najboljše vince priteče.“

„Vi ste pa oštirje preveč na piko vzeli.“

„No no, nič hudega, vi imate prav dobro kapljico, pa drugi, drugi vas bodo naučili!“

„Ne verujem, — pa gledite tu prihaja vaš strijček, gospod župan.“

„Dobro jutro, gospod župan, jedno merico kaj ne?“ — „A Slavko ti tudi že tu tako zgodaj?“ — „Da strijček, včeraj smo se preveč dolgo veselili in . . .“ — „In sedaj mačka preganjaš kaj ne?“ „Taka je strijček. Čul sem neljubo novico, da je gospici Minki, ki se je včeraj vrnila iz mestne pripravnice bila ukradena pečena goska, ki jo je zate kupila.“ — „Da da, nima dosti v sebi, da je le ona srečno doma!“ — „Jaz se jej moram še pokloniti. Ko sem odhajal na Dunaj, bila je še popoln otrok. Sedaj je, kakor čujem, prav lepo razvita. Ali misli postati učiteljica?“

„Ne! to ne, samo toliko da malo mej svet pride ter da se omika, samo zato jo pošiljam v šole.“

„Tu je pivo gospod župan — iz sveže nabitega sodčka!“

„Torej jaz sem še h pil?“

„Ne, ne, gospod doktor, tudi vaše je bilo že iz tega soda. G. župan, pravijo, da je bila včeraj vašej hčerki pečena goska ukradena. To so zlobni ljudje!“ — „I naj bode, radi jedne goske še ne pojdemo beračit — pa kako to, da že vsi to veste?“

„Kako bi gostilničar kaj tacega ne zvedel? On je kakor brivec vseved.“

„Dobro jutro gospoda!“ „Na zdravje gospod Bogataj! No kako stoji kupčija?“ — Dobro, hvala, že gre, a slišal sem, da je vam bila pečena goska ukradena, obžalujem . . .“

„Že zopet pečena goska! Pustite vendar že to! Moj Bog, če bi bil jaz glavo zgubil, ne bi bilo toliko povpraševanja po njej, ko sedaj po tej pečeni goski. Pa vsak le o tem govori. No, tu prihaja gospod oskrbnik, on

bode vsaj kaj pametnega govoril in ne bode o goski besedoval.“

„Dobro jutro gospoda! O gospod župan vi tudi tu! Smolo, smolo ste imeli! Gotovo ste že težko čakali peče . . .“

„Pečene goske“ zagrmelo je iz štirih grl, in gromovit smeh je sledil tem besedam tako da je oskrbnik plašno pogledal, je li njegova toaleta dala povod temu zasmehovanju. Ko ni ničesar našel, jel se je togotiti. češ za Pepeta imajo lahko kakega družega, on da je Ivan.

„No no, nikar se ne hudujte, smeh je bil na moj račun in ne na vašega. Ravno sem rekel, da vi gotovo ne boste govorili o goski, — o kateri so do sedaj dosledno vsi — in glej prva beseda je bila goska!“

„A taka je ta stvar! Oprostite toraj, da sem se hudoval, živela goska!“

„Moj dragi, to je pa preveč pozno — goska je bila že pred par dnevi pečena in je sedaj gotovo tudi prav globoko pokopana — toraj o življenji ni govorjenja. Sploh bi jaz predlagal, da pustimo to gosko in govorimo o čem drugem. Kako n. pr. je bilo na včerajšnjem lovu?“

„Da, včerajšnji lov, to vam je bila zabava! Nismo sicer nič prida zadeli, vsega skupaj par zajcev in divjih golobov, ali pri večerji je bilo tembolj veselo. Kako se lekarnar Pikec in davkar Cizelj grdó gledata, vam je znano? Ne? — no vi gospod doktor gotovo ne znate, zakaj da se sovražita, — berem vam na obrazu. — Stvar je ta: Pikčeva in Cizljeva gospa ste imeli popolnoma jednaka psička — dvojčka. Bili sta vedno skupaj, hodili sta skupaj na sprehod in ljubi živalici letali sta pred njima. — Nekoč pa pade jedna teh zvestih živalic v vodo ter žalostno smrt stori. Uprášalo se je sedaj, — čegav je utonjenec, čegav pri življenji ostali psiček? Jeli mrtva živalica Pikčeve ali Cizljeve gospe? Živeči psiček je le žalostno lajal ter se ni hotel na nobeno stran nagniti. Posledica je bila, da ste se dami sprli, stvar je prišla celo pred sodišče, katero je konfiskovalo psička, ker ni bilo nikakega Salomona, ki bi bil stvar bolje rešil. — No oni psiček je sedaj pri konjederci, ki ga na stroške obeh strank . . . prav pošteno stradati pusti. — Od tega časa sta si Pikec in Cizelj vedno v laséh. — Graščak seveda, je, kakor ves trg, tudi vedel, da se ne moreta, zato je pa oba povabil na lov, ker si je obetal pri tem mnogo zabave. — In bilo je je res dovolj, posebno po lovu. Pikec je ponosno hodil okolu ter kazal ustreljenega goloba, Cizelj je pa srpo gledal vanj ter z zobmi škripal, kajti on ni le ničesar ustrelil, ampak imel je še vrhu tega smolo — zadel je po nesreči graščakovega psa v nogo. In graščak seveda ga je radi tega prav pošteno obiral in nazadnje je stavil celó dvajset litrov najboljšega, da Cizelj niti na deset korakov ne zadene nastavljenega klobuka.

To je bilo Cizlju preveč. Rekel je, da vsprejme stavo — kar je seveda vse grozno razveselilo. Graščak je namreč pobral iz svoje puške šprihe ter mislil tako ubozega Cizlja napeljati.

„Nastavite klobuk“, komandira sedaj Cizelj, ves v ognji, hočem vam pokazati, da tudi jaz umem streljati, dasiravno nosim očala!“ „Kdo ima kak trd klobuk? Vi, gospod Pikec imate trdega, prosim . . .“ Ali gospod graščak, moj klobuk je nov in stane 5 gold.“

„Ne bojte se, šepne mu ta, skrbel sem, da ne zadene.“ — Pikec je poprej ponosno hodil kakor petelin na gnoji, vsaka beseda, ki je zadela vbozega Cizlja, bila je njemu sladka melodija. Sedaj mu je bilo pa vendar

tesno pri srci, ko je videl, kako so njegov lep, nov klobuk postavili v „tarčo“.

„Pozor gospoda!“ Cizelj sproži jedenkrat, dvakrat, — nikoli se ne vname. „Gospod graščak, vi ste pozabili kapice, dajte mi vi gospod nadgozdar svojo puško!“

V jednom trenutku bilo je to rečeno in storjeno in predno je graščak mogel zabraniti, že je ležal Pikčev klobuk ves raztrgan na tleh in Pikec je solznim okom gledal žalostne ostanke njegove. — Graščak je bil namreč po nesreči tudi kapice odstranil in nesreča je bila gotova. — Pikec in Cizelj sta sedaj uloge menjala. Cizelj poprej jezen in žalosten, bil je sedaj izredno vesel ter je skoraj „na korajžo“ klical, Pikec je pa žalostno glavo povešal ter premišljeval, kaj mu bode stara na uho pošepetala, kadar pride brez klobuka domov. In vrhu tega ga še Cizelj sedaj pika! — Pozno v noč smo se razšli — Pikec in Cizelj seveda z največjim sovraštvom v srci.“

„Oprostite gospoda“ pravi sedaj krčmar, — oprostite da motim! Gospod župan, vaš sluga je zunaj ter želi z vami govoriti.“ — „Notri ž njim!“ — „No kaj je Tine.“ „Gospod župan, pečena goska . . .“ „Da bi ti v želodci ostala ta pečena goska! Ravno smo pozabili nanjo, zdaj pa pride zopet ta strela . . . no kaj je?“ Železnični sluga jo je ravno sedaj prinesel ter dejal, da jo je služkinja neke gospe po nevednosti odnesla. Gospa pa da jo pošlje nazaj ter prosi, da ji oprostite!“

„Toraj ni bila ukradena! To me veseli! Da bode pa ta nesrečna goska vendar „srečen konec“ storila in srečno s sveta prišla, povabim vas vse danes na večerjo!“

„Mene moraš že oprostiti, strijček!“ — „A kaj oprostiti — nič ne oprostim, zaradi tega mačka — do večera si že dober. — Ali pa imaš morda še piko na goske? Čujte gospodje, ko je bil naš doktor še mal fantek . . .“ „Ali strijček!“ — „I kaj se bodeš, saj smo sami! — Torej ko je bil še mal fantek in je kakor se pravi, še platno prodajal, bilo je njegovo največje veselje, dražiti domačo perutnino. — Race in gosi je pa še prav posebno rad imel. Nekoč je baš zopet dregal goske z dolgo palico ter jih motil pri jedi. A bodisi da so bile lačne, ter da so se radi tega nerade pustile odganjati, ali pa da so imele „svoj dan“, — s kratka začele so pihati vanj, da je moral retirirati in sultana na pomoč poklicati. V tem trenutku pa ko se je obrnil, zakadila se je goska, ki mu je bila najbližja v ono belo zaplato na neizrek-ljivej strani njegovega telesa ter ga vlekla nazaj. Kmalu so se jej tudi druge pridružile. Zaman se je napenjal in klical sultana — ker on ni mogel zmagati in ker je bilo S. domače platno pretrdno, da bi se bilo raztrgalo, ležal je naš junak kmalu na tleh in čutil par vročih goskinih poljubov.“

„Izvrstno strijček, tebe morajo za poslanca izvoliti, tako znaš dobro govoriti!“ „Le posmehuj se, pa zvečer vendar moraš priti, kajti drugače mene i vse ostale tu razžališ. Na svidenje toraj zvečer!“

(Konec prihodnjič).

V š o l i.

Veroučitelj: Kako je bilo prvemu človeku ime?

Učenec: Adam.

Veroučitelj: A njegovi ženi?

Učenec: Prosim, teta pravi, da nesta bila poročena.

Kako bi imeli biti Slovenci ustvarjeni,

da bi bili Nemci in nemškutarji popolnoma srečni.

Iz Potokarjevega brezdna.

Dobil se je v nekem brlogu Krimske gore rokopis, ki popisuje, kaki grozni časi so bili nekdanj za Izance, ko so imeli polže za gospodarje. Zgodba izvira od nekega pred davnim časom tu živečega puščavnika. Glasi se od besede do besede tako:

Živel je svoje dni na Igu mogočen polž, imenovan Lepi. Imel je, kakor sploh polži, navado mastiti se pri dobri jedi in pijači, ni skoro bilo ženitovanja, da bi se ga ne vdeležil, saj je bilo zastonj, in svatje so se radovali nad njegovo krasoto.

Neko pomladansko noč vrača se z gostije domov in prispevši do Stajske luže, trešči v njo. Žabe so baš ta čas praznovala stoletnico zmage nad polži, razpršile so se vsled silnega šterbunka na vse strani.

Po dolgem blodenju se vendar nekoliko ojačijo. Snidejo se v Baških ulicah, da bi ukrenole, kaj početi.

Pravdo napeti radi motenja v posesti, jim ni kazalo, kajti žaba ima toliko denarja, kolikor perja. Stajska luža pa vsa z vsemi pritklinami „štempelpapirja“ vredna ni.

V tej stiski oglasi se nad njimi sv. Jurija žaba: „Zapeljane pregrešne reve ne veste li, da ste okužene z anarhističnim blatom, katerega ste se navžile iz barja skozi Staje gredočih Iškasceev. Uničene bi bile vse, da se Izanski Polž ni žrtvoval za grehe vaše. Premislite, koliko je za vas trpel, moral si je nogo zlomiti ter dlje časa v mlaki trebuh namakati. Ni govoriti o veliki žalosti, katera je presunila vse v nezmožljivost Polža verujoče Izance.“

Ker ste ve mlakarice zapeljane bile od sladkosti barskega blata in ker je krst trebuha vas rešil pogubljenja, naj bodo vam večne kazni odpuščene, a časne morate občutiti.

Za pokoro se vam naloži, da greste zasluge našega slavnega Polža nabirat. Ne strašite se tega posla, kajti težavno delo to ne bo, kakor si mislite. V občinah, kjer je Polž častnim občanom izvoljen, jih kar na kupe dobite. Oglasite se v Studenci, v Iškej Vasi, Vrbljanih in v Loki, todi vaš trud ne bo zastonj, a pazite, da v Barje ne zaidete, kjer je vzduh tako okužen s puntarskimi smradovi, da le-tam vse poginete.

Kadar se bo imendan Polža praznoval, pričakujem vas na tem mestu.“

Žabe vsaka sè svojo vrečo razkropijo se po širnem Izanskem, nabirajoč polževe zasluge. Sešle so se vse ob ukaznem času, le treh ni bilo, zašle so neki pregloboko v barje ter tu poginile.

Sv. Jurija žabica priskače s pisarjem in polževim tajnikom, da vsprejme nabrane polževe zasluge zabeleži njihovo vrednost.

Žabe odpirajo zaporedoma vreče, razkazajoč nabrano blago, razložena šara se pregleda.

„Mrcina!“ zadere se sv. Jurija žaba, „kaj pomeni teh 500 hojec, čemu prazni meh?“ — „Hojce so bile pozabljene pri prodaji Janezovega gozda, meh sem pa našla na Ižanskej cesti prazen brez matoza. Prilepljeni listek je kazal, da je bilo v mehu poštenje Ižanskega Polža natlačeno. Križevniškim gospodom se je ta „corpus delicti“ sumen zdel, prerezali so matoz ter našli, da vsebina res nema nobene vrednosti. Nosilca, kateri je mislil, da se bo ž njo opravičil, onesnažila je tako, da se je moral v Ižico čediti, pustivši prazni meh na cesti. V Križankih so pa morali zaradi smradu tri dni vsa okna odprta imeti, ker se je nekoliko poštenosti v neki zapisnik urinilo.

Druga žaba razpostavi volno dušic družbe zmernosti, hranilnične bukvice, neke udove zapuščino, katero je bil Polž tej vdovi v zadnjih zdihljajih pred smrtjo pograbil. Druge zasluge bile so že večjidel v miznikih pod ognjišči, žabe neso imele časa iz smetij izvlečenih predmetov očistiti, ker je bilo vse talmi, zato je bilo težko njih pravo veljavo oceniti.

Poslednjič prikažejo se tudi še v barji zgubljene žabe, boreče se s staro razmršeno baburo. Z vso močjo se je žabji sili upirala, a slednjič se je morala vender le udati. Boj je bil hud, ker je strašna osveta kar besno okolu sebe bila in grizla, in ko je v boju zadnji zob pustila, posrečilo se jim je postaviti jo pred žabje sodišče.

„Kje ste ljubeznjivo prijateljico našega Polža zalotile?“ vpraša sv. Jurija žabica? „Pri občinskih volitvah imela je posel stari odbor in posebno župana črniti, češ, da ni Polžu poslužen in da se celo drzne na njegovi bliščeči poštenosti maroge razkazovati.

Potem se zapisnik prebere, podkriža ter rabsodba razglasi:

„Pohvaliti vas ne morem, ker se vam v pokoro odločeni čas niste poboljšale, mesto pepela pokore nosite na svojih bedrih redno še nekoliko anarhističnega blata. Ti, ki si v Stajski luži na mimogredočega Polža vedno najbolj gizdavo gledala ter si najbolj kriva, da se je Polž pri namakanji trebuha nogo zlomil, bodeš s štirimi tovarišicami, katere si sama izbereš, pred Polževim dvorcem pela, kedar in kolikor se vam bo ukazalo, da pa vam udje ne otrpnejo, gonile boste Štrumbljeve „ringelšpil“ (moža, ki se zove Viner modi).

Ve tri, ki ste teto Osveto tako silno razmekuštale, da skoro ne bo za nobeno rabo več, tudi ko bi se je slavni Krčmar lotil, izbrisane boste iz vsih registrov Stajske luže, pogreznene boste v Potokarjevo brezdno, kjer je jok in škripanje z zobmi. Ižanski mesogledec, kateri hodi vsako leto ogledovat komarja v Šiško in Rašico, predno ga zakolejo, nastavlil vam bo komarjeve zobe, da ne boste samo ragljale, ampak tudi z zobmi škripale.

Ostale zlodejke varovale boste nakupičene visokocenjene zasluge; da se močno dobra in dišeča tvarina ne vname, škropile jo boste toliko časa, da se v Ljubljano grozna „nona“ priklati. Ta čas se bo za razkuženje ta zmes dobro prodala, ker bodo omedene zasluge tako vonjavo razširjevale, da se bo slednji zbudil, kdor le mrvico te dišeče zmesi pod nos dobi, tudi če še tako trdno spi.

Potem bo naše pokore konec, in ker boste duhtečega vzduha vajéne, vam svetujem, da se ponudite kam v kako smrdljivo tovarno, na Ižanskem naseliti se vam je prepovedano. V Stajski luži ustanovili se bodo v bodoče sami Stekli polži.

Resničen dogodek.

„Obžalujem, gospoda, da v ta namen ne morem nič dati. Lani dal sem cel goldinar pa še v časnih nesem bil tiskan.“

Iščem natakariče,

ki pa mora biti najmanj 60 let stara, slepa na obe očesi (kurja očesa se ne poštevajo), gluha na obe ušesi in kruljeva vsaj na jedno nogo. Slepa mora biti zató, da ne bo mogla videti rok naših gostov, in če še „trinkgelda“ ne bo hotela vzeti. Pri nas gostje namreč nimajo tako lepih rok in tako „glajštanih“ nohtov, kakor naš g. kaplan, ampak vsak njih ima na vsaki roki po 5 kdor ima 6 prstov, tudi 6, na obeh rokah pa celih 10 — oziroma 11, ali celo 12 — pravih budičevih krempljev. (Da li jih imajo tudi na nogah, ne vem, ker so z večine obuti, pa tudi g. kaplan tega povedali neso, in jaz le tó verujem, kar „Oni“ rekó.) Delo: na zapečkú bo sedela, na zapeček in z zapečkà jo bom pa jaz sam nosil. Platilo: 365 dnij na leto in posebna naklonjenost našega g. kaplana. Prednost imajo óne, ki znajo dobro opravljati in pošte prenašati, in labko dokažejo, da ne plešejo. Ponudbe sprejemajo iz posebne prijaznosti g. kaplan Šinkovec v Žužemberku; „Oni“ bodo že „te pravo“ pogodili.

NB. Prav stare in grde smejo tudi svoje fotografije poslati.

Groga Pétoltznik,
krčmar v Žužemberku.*)

Goljuf prekanil goljufa.

Na semenj, kjer so tržili z mnogo širokoustnostjo in s slabim blagom krivonosci, prišel je mlad vojak. Srbel ga je goldinar v žepu in spečal bi ga rad. A tu mu šine v glavo boljša misel.

Pomoli srebrni goldinar kvišku in zavpije na vse grlo: „Kdo izmej Vas posodil mi je včeraj goldinar?“ — Skozi množico zbrano okolu njega prignete se prekanjen Abrahamov potomec, misleč okoristiti se z vojakovo navidezno glupostjo in reče:

*) Ustreženo nam bode.

„Abraham, Izak in Jakob z vsemi malimi in velikimi preroki pomorejo mi naj, če ti ga nisem posodil jaz.“

„No, dobro, brate, tu imaš goldinar, a ti mi daš cekin, kateri sem ti zastavil,“ deje na to vojak.

„Ej, pri Mojzesu, kakšen cekin sem dobil od tebe, vaj, vaj, da bi ti ga dal,“ vikal je Hebrejec, a obdržal goldinar.

Vojak pa hoče imeti svoj baje zastavljeni cekin, in ga tira pred sodnika. Sodniku pove vojak, da mu je posodil žid goldinar na zastavljeni cekin, katerega se je bal menjati, da bi ga ne zapravil. Goljufani žid zaklinjal se je pri vseh svojih prerokih, a niti Mojzes niti Elija mu nista pomogla. Dati je moral vojaku cekin, ker so priče potrdile, da se je sam oglasil in ker se je i sodniku samemu neverjetno zdelo, da bi žid posodil brez zastave goldinar neznanemu vojaku.

Filharmonično društvo

priredilo je pred par dnevi koncert na korist društvenemu fondu. Uspeh bil je jako slab, kakor sploh društvo hira, odkar mu dr. Keesbacher žilo tiplje.

Tenorist, žid z Dunaja, bi se tenoristom niti imenovati ne smel. Z nevoljo se je opazalo, da se kaj tacega ponuja občinstvu v Ljubljani, kjer je najstarejše glasbeno društvo.

Tudi pevka, gospa *Rieckhoff-Pessiack* ima svojo slavo že za seboj. Glas njen nima več one simpatične svežesti, ki tako čarobno upliva na naša ušesa, niti onega kovinskega zvoka, ki je za operno pevko „*conditio sine qua non*“. Čuli smo mnogo glasov iz narodnih krogov, ki so se nevoljno izražali, da omenjena gospa v čitalnici ni hotela peti. Ker so nekaterniki mej njimi bili v filharmoničnem koncertu, bodo menda sedaj njihove tožbe umolknile, zlasti, ako vedo, v kaki neprijetni zágati je filharmonično društvo samo.

Pogodilo se je bilo z gospo *Rieckhoff-Pessiackovo*, da nastopi dvakrat in dobi za vsak nastop 100 gld. nagrade. Po prvem nastopu bi se pa društvo drugemu nastopu rado odreklo, in

Gmotni uspeh je bil pa tudi pod ničlo, kajti troškov bilo je nad 600 gld., mej temi za orkester nekda 150 gld.

In baš orkester bil je korenito slab in glasben strokovnjak izrekel je o njem jako strogo kritiko:

„*Der Zöhrer hat den Tactirstab des Nedvëd verloren.*“

„Katero sodišče je najbolj poetično?“

— „Ono v Radovljici.“

„Zakaj?“

— „Zato, ker ima *Prešerna* in *Jenka* za uradni slugi.“

Nezvesti snubok.

Na cesti pred vasjó
Sta *on* in *ona* stala
Ter ginena rokó
V slovó si podajála.

„Za *srečo* idem v svet,“
On ljubici je rekel,
„A čim jo najdem, spet
Jaz k Tebi bom pritêkel.“

Tedáj pa pred oltár
Koj hóceva stopiti
In velesrečen par
Na veke se združíti!“ —

Objél ljubljénko je,
Slovó dal domovini,
Na tujem — ženko je
Našél s *tisóč cekini* . . .

Domá vse dni, noči
Pa deklica prejóka,
Ker od nikóder ni
Nekdanjega — *snubócka* . . .

Tehomil.

Kaj je življenje?

Življenje je pravda mej babico in grobokopom.

Franjo.

Za kulisami Berolinskega gledališča.

„Proč intrigant! Svojo ulogo si končal, sedaj ja z nastopim!“

Izjava in naznanilo.

Na svetu se vse menja. Temu sem jaz najboljši dokaz. Nekdaj bil sem že minorit. Tega pa sem kmalu bil sit. In šel sem zopet v civil in bil celó nemški „purš“.

Vse te metamorfoze mi pa še neso bile dovolj. Sedaj pristopil sem h katoliškemu političkemu društvu, katero je uvažuje moje izredne zasluge za vero in narodnost, izvolilo me celó v svoj odbor.

To čast umejem ceniti dostojno. Ker ima „Katoliško politično društvo“ namen, širiti narodnost na vse strani, bilo bi pač neumestno, ko bi jaz, kot odbornik, še obdržal svoje dosedanje ime „Schusterschitsch“. Zato sem po tehtnem premisleku sklenil, da se bodem odslej naprej pisal in podpisaval vedno le:

Dr. Čevljaršič.

To naj blagovoli slavno občinstvo vzeti na primerno znanje.

Priporoča se

Dr. Schusterschitsch,

odvetniški kandidat in odbornik „Katoliškega političkega društva“

C. kr. poštar in „potovalec v žici“.

V nekem slovenskem mesteci ob Savi živi poštar, čegar urad se v prvi vrsti s tem odlikuje, da izimši jednega, vsi njegovi uradniki nosijo — krila.

Ta gospod, imenujmo ga O., ima navado, da se na vozičku, s katerim se odpravljajo pisma na bližnjo železnično postajo, od tam pa dovažajo v mestece K., vozi k vsakemu vlaku, da pase radovednost svojo in opazuje, kdo se je pripeljal, kdo pa odpotuje. Ima pa tudi zlo navado, da nagovori vsacega došlega tujca, se mu predstavi kot c. kr. poštar in posestnik v N. ter ga izprašuje: Od kod, kam, zakaj?

Necega dne naleti na tujca, korakajočega po železničnem peronu. Približa se mu in ga nagovori: „Gospodine, vi ste trgovsk potovalec, kaj ne?“

— „Da, sem!“ odgovori tujec.

— „V čem pa potujete, če smem uprašati?“ nadaljuje zvedavi poštar.

„V žici,“ odvrne mu tujec.

„A tako, tako!“ vsklikne poštar O. ter se mu predstavi rekoč: „Jaz sem c. kr. poštar v K. in hišni posestnik v N.“

„Tako? Me zelo veseli,“ odvrne tujec.

„No, ako potujete „v žici,“ morate pač brzojavnega gospoda ravnatelja v Trstu dobro poznati,“ oglasi se zopet poštar O.

„Se ve da ga poznam, še celo prav dobro ga poznam.“

„O to je dobro. Prosim vas, sporočite mu v mojem imenu prav lep pozdrav, kadar pridete ž njim skupaj.“

„Je že storjeno!“ odvrne tujec.

O. pogleda ga debelo in pravi: „Ne, ne, ne šalite se gospodine. Gospod brzojavni ravnatelj v Trstu je moj dober prijatelj. Zato vas prosim, da mu, kadar se snidete ž njim, sporočite: Gospod c. kr. poštar v K. in hišni posestnik v N. ga lepo pozdravlja.“

„Je že pozdravljen!“ dé na to tujec, ob jednem pa pomoli poštarju O. vizitnico, na kateri je bilo tiskano:

℞. ℞.

c. kr. brzojavni ravnatelj v Trstu.

In to je tujec tudi res bil.

Kako je gospod c. kr. poštar v K. in hišni posestnik v N. na to tujca pogledal, se ne more popisati, ampak le misliti.

Slovenski učitelji, pozor!

(Izv. dop. z Gorenjskega.)

Na boj za svetinjo našo, za našo narodno šolo, kliče nas s svojim prvim činom „katoliško pol. društvo“, oziroma vodja Povše žalostnega spomina ter „ecclesia militans“, kapelan Kalan. Mir kraljuje drugod, no naši prevroči klerikalci hočejo boj, tedaj naj jim bode! Slovenska učiteljska društva, divna zaveza njihova, trud naših štajerskih sobratov, oglasi se, slovesno in najodločnejše protestuj besedam lajika Povšeta! Osvedoči, da šolniki slovenski s takim neveščakom v ljudskih šolskih zadevah nismo jednih mislij, temveč da se zlagamo vsi, da, vsi z neznanim sodrugom, koji je dal v prošlem letu v „Slov. Narodu“ parolo: „Niti za korak nazaj v dobo teme in jarma.“ Zahtevajmo narodno in še jedenkrat narodno, pa zopet narodno šolo na svobodni podlagi! Dokaži, da le tuka prija narodu slovenskemu, ako hoče tekMOVATI z mogočnimi sosedi. Verska, po receptu Povšetovem mu ne zadostuje.

Oglejmo puhle fraze, katerih se je posluževal vodja Povše, utemeljujoč peticijo na gosposko zbornico. O uspehih nove šole je modro molčal. Veste li zakaj? Ker jih tudi najtrdovratnejši klerikalec po uzorcu Povšetovem tajiti ne more, tem manj Povše, ki jih vidi pri svojih otrocih. Seveda je lažje govoriti in s cerkvenemu govoru podobnim utemeljevanjem dokazovati potrebo klerikalne šole. Pridite v sedanjo šolo, učite marljivo moliti in ljubiti Boga, ne zamujajte ur, krščanskemu uku odločenih včasih radi zelo posvetnih opravil in kapelan Kalan ne bo več tožil o razbrzdanih otrocih, o mlačnosti do božjih rečij. Bodite s šolsko mladino prijazni, ljubeznjivi kot dobri očetje, a ne razbijajte palic nad njo. Surov učitelj, surovi otroci. Ne vadite jih že v nežni mladosti pretepanja in ne bo vam več tožiti o „razdivjanosti“.

Dalje se bori vodja Povše z mlino na sapo. Francoska revolucija in razpela v Dunajskih šolah mu je povoljno orožje vznemirjati nevešče ljudstvo. Razvijajte svojo neumorno delavnost v novi šoli in uspehi tudi tu ne izostanejo. Kaj pa hočete še več? Jaz pač dobro vem, kaj vam je na srci. Gospodstvo, gospodstvo, to je oni zaželeni cil, do katerega jadržate. Učitelj naj bode zopet sluga, uboga raja. Lepi predmeti, berila o krasoti narave, o čudežih prirode, zgodovinske in zemljepisne črtice naj izginejo iz sedanjih čitank in nadomeste z drugim berilom n. pr. z raznimi dogodki iz sv. pisma starega zakona, ki so često več nego dvomljive npravne vrednosti. Nikakor si ne morem misliti, da bi padla naša šola ta ko nizko! Počakajte še malo in ljudstvo samo bo protesto-

valo proti naprjeni preosnovi našega šolstva v vašem zmislu, kakor je protestovalo ljudstvo češko.

Tovariši dragi po vsej Sloveniji, potegujmo se neupogljivo vselej in povsod za prosto izomiko milega nam naroda in neustrašljivo stopimo v boj za svobodo zlato! Preti jej pogin! V prosti naravi prosta hči, razvijaj se zastava šolska.

—n—

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

Redutna dvorana ima vedno drugo občinstvo. Sedaj so ondu filharmoniki, sedaj židovsko-nemški ravnatelj Freund s svojo kukavično družbo, sedaj fenomenalni Slavjanskij, sedaj pa „katoliško politično društvo“.

O tem društvu sme se trditi: *Slabi muzikanti, dobri glumači*. In res glumaškega talenta imajo vsi člani po vrsti. Le pogledjte ga gospoda Kluna, kako se mu žari lice, ko svojim poslušalcem govori na dušo, da bi skoro sam verjel, da je vse res tako, kakor pravi. On je Ribničan, in Ribničanje so od nekdaj že na glas, da so „künštni“. V tem pogledu se tudi on ni izneveril, zato dobro ve, kako se najbolje spečava „süha roba“ vendar pa se mi čudno zdi, da je predsednik Klun dejal, da bi bilo umestno pojasniti potrebo in korist novega društva, a tega vendar ni storil, dasiravno je govoril „de omnibus rebus et quibusdam aliis“. Menda sam ni znal, kako bi potrebo in korist tega društva opravičeval.

Prvi guvernir pa so brez dvojbe *Anžokov gospod*. Govoré tako sladko, kakor da bi pobotnice za penzijo podpisavali. Anžokov gospod dokažejo vse, torej tudi potrebo konfesionalne šole.

Pri tej priliki bili so pa nekoliko hudomušni, kajti deželnega odbornika *Detelo* so sicer ne z imenom, vendar pa tako očitno pokrtačili, da sem jaz kar osupel in se mesto gospoda Detele sramoval. V tem oziru sva z gospodom Povšetom popolnoma soglasna in zaklical sem mu iz najzadnjega kota prav na glas „hvala!“

Človek, ki hoče po vsej sili biti guvernir, to je urednik *Žitnik*. Vsi doseđanji nevspehi ga še neso zbitrili. On ima namreč slabost, da rad „sam sebi govori.“ Zaradi tega je vzel ta pot *Bebela* in nemške socialne demokrate na muho in po svoji „zverižostezni“ logiki trdil, da je *anarhizem sad liberalizma*. Ko bi se mu dal nalog, da mora v tem oziru dognati dokaz resnice, prišel bi v veliko zadrego. A s takim nalogo ga nihče počastil ne bo. *Bebel* in socialni demokratje ne, ker se za *Žitnikov*

govor toliko zanimajo, kolikor za jazbece v „*Franz-Josefs Land*“, poslušalci ne, ker so bili veseli, ko je bilo dolgi in neslani radomontadi konec, liberalci pa tudi ne, ker guvernirka *Žitnika* prav iz srca pomilujejo.

Ostali program *Kalanovega* društva izvrševal se je dosti točno, vsi so znali svoje vloge tako dobro na pamet, da niti šepetalca ni bilo treba. Pravilo se je, da nastopita ta dan tudi silovita guvernirka *dr. Schusterschitsch* in *dr. Supan*, a žalibože, do te delikatese ni prišlo. Zato bodem že še moral malo potrpeti, da čujem ta dva katoliška *Demostena*, morebiti na prihodnjem shodu v Šent Vidu?

Dotlej: na svidenje!

Telegrami „Brusu“.

Kamnagorica: Gospod *Odmevovec*, ki so se rodili tam nekje v Češpljicah, prav radi čitajo zloglasno „*Schulzeitung*“. Poleg njih so v okolici še štirje taki tički, ki podpirajo nemško srako, slovenskih učiteljskih listov pa ne marajo. Pri priliki bodemo vse malo potipali.

Postojina: Fekete jo je popihal. Noč ga je vzela, ne da bi bili znali kdaj. Samo šest uradnikov ga je spremljalo v tihi noči na kolodvor in hodili so „kakor Tolminci po tabak“. Na vsacih dvajset korakov bil je jeden, v sredi Fekete in *Gigerl*, zadaj pa zopet na vsacih dvajset korakov jeden. Drugi dan smo pridno kadili z ajdovico.

Berolin: Bismark je včeraj rekel: „Das ist schon die höchste Würstigkeit!“

„Brusovega“

I. letnika (1889)

dobé se še vse številke v

„NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Slika *Einspielerjeva*

v veliki obliki

krasno izdelana dobiva se po 50 kr. v

„NARODNI TISKARNI“.

Krasno izdelana

podoba *Levstikova*

v veliki obliki, v dveh barvah na karton tiskana, dobiva se v

„Narodni Tiskarni“

po 50 kr., po pošti po 35 kr.